

Acte de presa de possessió del rector de la UB
13 de desembre, 13 hores, sala de juntes

Honorable Conseller en funcions, Dr. Andreu Mas-Colell,
Excel·lentíssim Alcalde de Barcelona, Sr. Xavier Trias,
Secretari d'Universitats i Recerca en funcions, Sr. Antoni Castellà,
President del Consell Social de la UB, Sr. Salvador Alemany,
Il·lustríssims regidors,

Magnífics exrectors,
Digníssimes autoritats,

Professors, professores,

Benvolgudes, benvolguts amics i companys,

Avui és un dia important per a la Universitat de Barcelona pel que representa un acte de presa de possessió de rector elegit per sufragi universal, i personalment per la confiança rebuda per continuar desenvolupant de manera renovada el projecte de canvi iniciat fa quatre anys. Un dia que coincideix amb la festa de Santa Llúcia, amb la qual tradicionalment començava la preparació i visualització de les festes de Nadal, i que és la patrona de cecs, pobres, nens malalts o escriptors. Per això, també se celebra la Festa de les Lletres Catalanes. Tot un simbolisme.

Avui, deia, és un dia important, i simbòlic, però també és un dia reivindicatiu en defensa de la llengua i del model educatiu catalans. La UB ja s'ha anat sumant, i ho seguirà fent, a comunicats conjunts en pro d'aquesta defensa. Això no obsta perquè la meva primera declaració com a rector, en aquest acte, vulgui fer constar el meu rebuig al projecte de Llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE) en els termes actuals i demanar-ne la modificació, consensuada políticament, per tal que respecti absolutament el nostre model educatiu inclusiu i integrador.

Vull parlar amb **passió**, amb **mesura** i amb **sentit de la responsabilitat**, els tres elements que Max Weber definia com les qualitats dels servidors públics.

- **Amb passió** vull defensar l'ensenyament superior com a prioritat i vull reclamar els recursos que ens són necessaris per contribuir des del coneixement i la qualitat a la solució de la crisi actual; amb passió tinc present les persones i les seves vulnerabilitats per accedir o continuar l'estudi, la recerca o les activitats i serveis universitaris, amb passió hem de lluitar per avançar i assolir els nostres objectius i les nostres missions.
- **Amb mesura** perquè penso que la nostra força es fonamenta en la nostra diversitat, que ens obliga a escoltar les majories, i a respectar i tenir en compte totes les visions; amb mesura perquè no podem ignorar la conjuntura a l'hora valorar les decisions que prenen els governs; amb mesura perquè hi ha dèficits que ens pesen.
- **Amb sentit de la responsabilitat** que ens obliga a una bona gestió dels recursos, a un compromís amb la qualitat científica i docent, a la defensa del servei públic que representem; amb sentit de la responsabilitat per abordar els canvis i la modernització que la nostra institució demana o necessita.

En la presa de possessió de fa quatre anys deia que no podem defugir la nostra responsabilitat, que la universitat té un paper clau en la societat. Durant aquest temps, hem viscut **millores** que en alguns casos s'han vist truncades per la conjuntura i no han pogut tenir la continuïtat desitjada. Les reduccions i endarreriments en el finançament públic i en les inversions en l'educació superior han estat un fre i han suposat un factor de desequilibri i de dificultat.

No m'he cansat de repetir que la inversió en la universitat pública és rendible socialment i científica, i que altres polítiques són possibles. Per això, amb passió, mesura i sentit de la responsabilitat, he estat i sóc crític amb la disminució dels recursos públics i amb les pujades de les taxes.

Les eleccions al Rectorat han estat un moment de balanços, d'escoltar les crítiques i de renovar els programes i els equips. Vull agrair a tots els sectors universitaris les seves aportacions. M'emparaulo a continuar un camí de canvi tranquil, que, fonamentat en un model científic i humanístic, ofereixi al nostre país el millor de la universitat pública: **la qualitat i el compromís**. Seguiré Peter Drucker en aquell pensament que diu: «la planificació a llarg termini no és pensar en decisions futures, sinó en el futur de les decisions presents». És temps de valors, d'idees clares, d'esperit crític i de compromís, però sobretot és temps d'acció, temps de lideratge, temps de prendre decisions i d'objectius compartits.

La nostra **Universitat** ha sabut eixugar el dèficit pressupostari i apropar-se a l'equilibri, malgrat l'escenari de finançament públic que estem vivint. Hem sabut modernitzar-nos amb la implantació del programari de gestió econòmica i financera, SAP. Hem desplegat l'espai europeu d'educació superior amb prou efectivitat tenint en compte les limitacions. Hem sabut millorar en els indicadors de producció científica i de rendiment acadèmic. Res de tot això és automàtic, sinó que requereix la professionalitat, la dedicació, l'esforç, la responsabilitat... de tots els sectors universitaris, de totes i cadascuna de les persones que conformem l'engranatge del nostre dia a dia docent i discent, de recerca, de transferència i de serveis.

Avui és un dia per parlar de futur. Ser la primera universitat del país ens obliga, abans que res, a demostrar a la societat que pot confiar en nosaltres, que som capaços d'administrar eficientment els recursos que se'ns assignen i de retre comptes, que podem abordar reformes necessàries sense tutela. Però aquest lideratge també ens dóna força per reclamar de les administracions públiques la màxima prioritat: cal defensar **decididament la universitat pública de qualitat que volem.**

De cap manera el país, la societat, es pot permetre malbaratar la inversió acumulada per un estalvi excessiu. De cap manera podem deixar de caminar, ja que els costos de desmuntar la universitat pública s'arrossegarien durant moltes generacions.

Un futur que volem iniciar impulsant **la nostra dimensió internacional i social** per atraure més recursos i més talent, per tenir més presència pública, per prioritzar les persones com a centre de la nostra institució. En el context actual calen respostes fermes i creïbles com la que representa el programa amb què ens hem tornat a comprometre amb la comunitat universitària, amb unes primeres accions que veuran la llum en els cent primers dies i altres d'estratègiques per seguir impulsant les activitats universitàries.

Vull que la UB segueixi sent la primera universitat del país, no només per dimensió i producció científica, sinó també perquè la seva imatge, la marca UB, sigui reconeguda així per tothom, que els exalumnes tinguin el rol de defensors i difusors d'aquesta marca, perquè allò que fem també els afecta. El lideratge que representem en molts dels debats oberts i la participació internacional en els fòrums influents, afegeixen una garantia a la confiança que podem respondre a les incerteses que ens envolten.

En aquests temps difícils, de crisi, la universitat s'enfronta al desafiament, de presentar a la societat reflexions, anàlisis i propostes d'acció, que canalitzin les energies de la ciència i del pensament per afrontar les solucions, les demandes i els reptes socials amb confiança, per reforçar la qualitat de vida i el progrés social, per avançar cap a un món més just, més solidari, amb menys desigualtats.

Aquesta és la visió que defenso per afrontar aquest segon mandat, per contribuir al futur de la Universitat de Barcelona des de la sostenibilitat i la seguretat del compliment dels compromisos, de guiar-nos pels valors universitaris i de saber respondre amb fermesa i prudència a les situacions inèdites amb què ens hem trobat i les que hauran d'aparèixer.

Sóc conscient que aquesta ruta que proposo implica també **demanar un esforç addicional al personal**, a tota la comunitat universitària, per seguir defensant amb el nostre treball de cada dia la nostra qualitat, per seguir prestant un servei públic amb els millors resultats possibles per aportar confiança i un marc de solucions.

Un esforç que cal reconèixer, igual que el patiment i les dificultats de molta gent de la nostra comunitat universitària per gaudir d'un benestar desitjable, per continuar en els estudis, per poder consolidar la seva recerca, per poder mantenir la qualitat docent que perseguim..., per donar el millor servei possible. La solidaritat amb la situació del país, juntament amb la responsabilitat amb les funcions de la institució, ens obliguen a quatre anys de dedicació i a una visió que tingui present la dignitat dels col·lectius que integren la nostra comunitat universitària.

Hem viscut, i viurem, dies molt marcats per variables econòmiques. Treballem per **diversificar les nostres vies d'ingressos**. El mecenatge, el patrocini, els convenis amb les empreses són camins de complicitat i confiança amb la societat. Hem **d'apropar encara més la UB a la nostra societat i crear lligams potents**. No es tracta de compensar la davallada del finançament públic, sinó, sobretot, d'eixamplar el diàleg societat-universitat també en el finançament, que temporalment servirà per limitar l'impacte del menor finançament públic. Un finançament públic que no deixarem de reivindicar per a la sostenibilitat de la UB.

Però les variables econòmiques no són la nostra prioritat, sinó les persones i la qualitat segons un model d'universitat científic i humanístic que sostinc com a visió del servei públic que la **UB** representa. Una sostenibilitat global, acadèmica, econòmica, social i mediambiental de la nostra universitat en una conjuntura en la qual hem de saber adaptar-nos per aprofitar les oportunitats quan arribin i quan comenci la recuperació. Per fer-ho possible hem impulsat i seguirem impulsant el diàleg, el compromís i la transparència amb instruments potents, com ara el Pla director, les memòries anuals de responsabilitat social o amb declaracions i articles que ens comprometen. Una transparència i un compromís des dels fets.

Així, proposo, amb l'aval de la legitimitat democràtica, continuar el canvi que vam iniciar fa quatre anys i progressar en una universitat propera, sostenible i de qualitat en totes les seves àrees. Un canvi centrat en les persones i en la voluntat de servei, que respon amb fets a les incerteses. Una política que s'ha mostrat efectiva en els temps actuals i que és més ambiciosa en aquest segon mandat amb les oportunitats que portarà el futur postcrisi.

Un canvi que ha de tenir present el binomi tradició-modernitat, que, per exemple, ens fa ser la primera universitat en assoliment —amb dades del 2011— en la valoració global dels objectius marcats en el finançament variable per la Generalitat de Catalunya, quan fa quatre anys érem l'última en percentatge d'assoliment del sistema públic català.

Hem de seguir liderant el sistema, defensant la nostra qualitat i el nostre personal, i progressant en la projecció i atracció de recursos. Aquestes són les claus que han tingut un suport majoritari en les darreres eleccions al Rectorat, que ha comptat amb la integració en un projecte comú que suma i té present el plus de responsabilitat que demanen els temps difícils que passem com a país i com a universitat.

Des de l'endemà de les eleccions, ja estem treballant en aquestes claus, que tenen present la diversitat i la riquesa de la nostra Universitat. Un treball que suma moltes persones amb un fort compromís amb la institució. Una feina diària de govern proper i canvi tranquil, d'acord amb el meu estil i tarannà, sense cridòria però amb la força de la raó en la defensa de la nostra Universitat, sense missatges buits ni que donin pàbul als rumors, sinó amb fets i amb un seguiment i un balanç transparents. Un estil ferm, reconegut i integrador.

La UB ha estat, està i ha de continuar estant per sobre de personalismes. I és des d'aquest convenciment que prenc possessió per a un segon mandat com a rector de la Universitat. Un segon mandat en què vull començar declarant el meu compromís per seguir treballant, amb passió, mesura i sentit de la responsabilitat, per una UB al servei de la societat, per una UB pública, autònoma, catalana i de qualitat, per una UB en què la millora de la qualitat i de la inversió en el coneixement no vagi en detriment dels drets de les persones aprofitant situacions conjunturals.

La UB es deu al coneixement, a Catalunya i a la defensa dels valors més fonamentals que tenen a veure amb la llibertat, la igualtat i la solidaritat. Des d'aquest convenciment, sentint-me molt ben acompanyat per l'equip que tindrè l'honor d'encapçalar, comptant amb la col·laboració de la comunitat universitària, inspirant-me en els versos del poeta Josep Vicenç Foix i Mas

Viure l'instant i obrir els ulls al demà,
Del clar i l'obscur seguir normes i regla
I, enmig d'orats i savis, raonar.

i des de l'actitud existencialista que Jean-Paul Sartre atribuïa a «l'home que es compromet i que s'adona que no solament és aquell que ha elegit de ser, sinó a més a més (...), no sap com escapar del sentiment de la seva total i profunda responsabilitat», és que em proposo seguir servint la UB, la meva i la nostra Universitat; que és una de les millors maneres que també tinc de servir el meu país, Catalunya.

Com ara fa quatre anys, declaro que vull ser el rector de tots i totes, un rector obert i dialogant, capaç de prendre decisions difícils si són compartides. Com ara fa quatre anys, demano la vostra ajuda, la vostra complicitat, la vostra crítica.

Gràcies per escoltar-me, gràcies per ser avui aquí amb nosaltres.

Dídac Ramírez i Sarrió